Ա. Տարի — Թիւ 18

Ուրբաթ, 18 Յունիս 1915

ՀԱՏԸ 5 ՄԻԼԻԷՄ

ԲԱԺՆԵՐԳԻՆ

		Տարեկան	Վեցամսեայ
ԵԳԻՊՏՈՍ	Գ. Ռ.	80	40
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	ՖՐ.	20	10

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԴԻՄԵԼ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԵԱՆ

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ՝ ԼԵՒՈՆ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ԱՐԵՒ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՇԱՀԵՐՈՒ ՕՐԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՇԱԲԱԹԸ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Շարա Ապու Տարտար, Թիւ 16

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

ՀԱՍՑԷ՝

Journal AREV

B. P. № 297

Alexandrie, EGYPTE

ՉՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԱԾ ՁԵՌԱԳԻՐՆԵՐԸ ՉԵՆ ՎԵՐԱԴԱՐՁՈՒԻՐ

ՏՆՕՐԷՆ-ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՄԵԾ ԴԱՄԸ

Յունիս 13ի կիրակի օրը յաւէտ անմոռանալի պիտի մնայ Ազգ. Սանդրիոյ Հայ գաղութին տարեգրութեանց մէջ.

Մեր այս փոքրիկ գաղութը շատ անգամներ շարժումի, եռաւորեալ տեսարաններ պարզած է. Մինիկ, ցոյց, հանդէս. այսուհանդերձ մեր ազգային կեանքին սովորական արտայայտութիւնները դարձած են. Բայց այս հաւաքոյթները, յաճախ մեր համայնքին մէկ մասին միւս մասին դէմ, կամ անոր միւսին մէկ հատուածին անջատ գումարումները ձեւացուցած են, և եթէ երբեմն զուտ ազգային բնոյթ ունեցող հանդէսներ կամ արտայայտութիւններ ալ ունեցած ենք, միշտ երեւան եկած են այս կամ այն խումբին կամ դասակարգին կողմէ չկամութիւններ, քաշքշուքներ, վերապահումներ, բացակայութիւններ...:

Առաջին անգամն է, որ Ազէքսանդրիոյ բովանդակ Հայութիւնը, առանց բացառութեան, ամբողջ or մը ճշմարտապէս համազգային մթնոլորտի մը մէջ ապրեցաւ. Ս. Պօղոս Պետրոս եկեղեցին և անոր ընդարձակ բակը խիստ նեղ կուգային առաւուրնէ ի վեր հոն փութացող երկսեռ ազգայիններուն համար, և երեկոյին՝ Մաշմնամարգական Ակումբին լայնատարած մարզարանը գրեթէ ամբողջովին լեցուեցաւ 2000է աւելի անօշինակ թուով զուտ Հայկական բազմութեամբ մը.

Հո՞ն էին Հայ երեք յարանուանութեանց հոգեւոր պետերը. հո՞ն էին Հայ լուսաւորչական, Հայ-կաթոլիկ և Հայ-բողոքական հասարակութիւնները՝ գրեթէ ամբողջութեամբ. Հայ հարուստը, միջակորեարը և աղքատիկ Հայը, հոն քով քովի էին. հո՞ն էին Երեսփոխանական Ժողով, Ազգային Վարչութիւն, Մարմն. Ս. Կուսակ. և Երիտ. Միութիւն՝ իրենց բոլոր անդամներով, վարժարանը՝ իր երկսեռ սաներով. հո՞ն էր մեծաւանուն Դաշնակցականը, Հնչակեանը, Ռամկավարը, և ամէնքը նոյն ոգեւորութեամբ, նոյն խանդավառութեամբ ասդորուած. ամենուն սիրտերը միեւնոյն զգացումով կը բաբախէին, ամէնքը մէկտեղ կը ժպտէին, ամէնքը մէկտեղ յուզումի արցունքներ կը թափէին, ամէնքը մէկտեղ կը ծափահարէին. Ինչ գեղեցիկ, ինչ տպաւորիչ ամբողջութիւն մը կազմած էին եկեղեցւոյն մէջ Դաշնակցական, Հնչակեան, Ռամկավար կուսակցութեանց, Կարմիր Խաչի Հայուհեաց և Քաղաքական Ժողովոյ դափնեպսակները՝ ճօնուած Հայ կամաւորներու և նահատակներու խնկելի յիշատակին, և ինչ անուշ հնչեցին, ինչ սրտառուչ ներդաշնակութիւն մը ձեւացուցին Դաշնակցական և Հնչակեան քայլերգները՝ երբ անոնք իրարու հետեւէ նուագուեցան երկու հազար հոգիի յուզեալ և լուռ ունկնդրութեամբը և յետոյ միահամուռ ծափահարութեամբը. Վանայ քաջերը, առաւծասիրտ կոմաւորները, աղքատագրութեան նահատակները պանծացուած ժամանակ՝ չմոռցուեցաւ նաև յարգանք ընծայել Ամենայն Հայոց Վեհափառ Կաթողիկոսին՝ զոր պատմութիւնը Ազգասիրաց Կաթողիկոս անուանով պիտի պսակէ. և Հայկական Պատուիրակութեան նախագահ Պօղոս փաշա Նուպարին՝ որ դիւանագիտական պատնէշին վրայ է արդէն. Խրիմեան Հայրիկ և Սլիշան միասին ոգեկոչուեցան. Պետօ, Մարտիկ, Աւետիսեան, Սեպուհ ռահվիրաները՝ տարփողուեցան Անդրանիկին, Վարդանին, Համազասպին հետ. Կովկասի, Վասպուրականի հետ միաժամանակ՝ Մուշը, Կարինը, Սասունը ու Զէյթունը համահաւասար յիշատակութեան և մեծարանքի արժանացան. Վերջապէս, մեր մէջ գրեթէ միշտ անտեսուած և նոյն իսկ ուրացուած և սակայն՝ ինքն ինքնայոյտ ճշմարտութիւն մը՝ թէ մասը չի հաւասարիր ամբողջութեան՝ կիրակի օրը առաջին անգամն ըլլալով հանդիսաւոր ու փայլուն կերպով հաստատուեցաւ. Ազգին ամբողջութեան հետ ապրելու, շնչելու անխառն և անապակ քաղցրութիւնը զգացինք գ՝ունե՛ օր մը. Համերաշխութեան, միաբանութեան, միութեան գերազանց վայելքը ըմբշխնեցինք.

Իսկ՝ թէ կիրակի օրուան այս մեծ դասը ասրվեցներ մեզի ամենո՛ւս անխառն, ազգի՛ն հետ և ազգի՛ն համար միասին գործելու, անկեղծ, անվերապահ, ամէն նկատումէ վեր՝ ազգային սուրբ գրօշին շուրջ միահամուռ բոլորուելու վեհագոյն առաքինութիւնը՝ որ օրուան անհրաժեշտ պահանջն ալ է արդէն.

Իսկ՝ թէ չմոռնայինք, ամէնքս, կիրակի օրուան այս Մեծ Դասը...: (*)

Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

(*) Այս յօդուածը գրուած եւ մեզի տրուած էր արդէն՝ երբ կարդացինք Ազգային Անհամեմատութեան Օրէնքին Երեքարիի խմբագրականը, ուր բացի ի բաց կը յայտարարուի թէ ուրիշ ամէն տեղ, ամէն ազգի մէջ եւ ամէն խումբերու միջեւ համեմատութիւն կրնայ գոյացուիլ, բայց մեր մէջ ո՛չ, որովհետեւ «Ազգային Ազատագրական շարժումի»ին հանդէպ իրենց անհաշիւ զոհաբերած են — մանաւա՛նդ յօդուածագիրը — եւ ուրիշներ էլ անտարբեր մնացած են...:

«Մեկնութիւններ միանգամայն աւելորդ են», չէ՞: (Ծ. խ.)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ՁԷՅՈՒՆԵՐՈՒՆ ԳՈՂԳՈԹԱՆ

Պատերազմիկ ազգի վիճակը, ըսելիք չիկայ, անտարբեր վիճակ մըն է. բայց ես ուրիշ վիճակ մըն ալ գիտեմ, որ թէեւ հակառակն է անոր, բայց անհերքելիութեան կողմանէ վար չի մնար անկէ. այն է Չէյթոյ ազգի վիճակը.

Հաւատացէ՛ք որ ոչ տասնվեցին ոչ ալ երկրորդին մոռցին մէջ զսնուիլ պիտի ուզէի այս միջոցիս՝ եթէ ազգ ըլլայի. Մարդի մը՝ թէ ազգուրուան օր մեծ ապահովութիւն մը չընծայեր...:

Պատերազմիկ ժողովուրդները, սոյգ է, անլուր չարիքներու նշանակ են, բայց ինքնին՝ զեղեցիկ վիճակը. Թո՛ղ այս բառը չմտնէ ձեզ. Առօրեայ կեանքին մէջ, ձէյթոյութիւնը շատ հանգստաւէտ դիրք մըն է, սկսեալ կամ անտարբեր մարդուն դիրքը որ զուարճութեամբ կը դիտէ ուրիշներուն իրարանցումը, կռիւն ու կռիւը, դերերջանիօրէն վստահ թէ ոչ մէկ կռուի կոպիտ հարուած կ՝ստանայ իր գլխուն, ո՛չ մէկ անարգական ապտակ իր փոքրիկ երեսին. Բայց այս պատերազմին հանդէպ «ձէյթոյ» ազգուրուն վիճակը զուարճացող հանդիսատեսին վիճակը չէ՛ բնաւ...:

Այդ «ձէյթոյ»ներէն ոչ մէկը, ափսո՛ս, վստահ է իր ձէյթոյութեան երկարակեցութիւնը...:

Խօսքը չընենք Պէրճիքայի «ձէյթոյութիւն» որ հոգիս օր մը տալեցաւ և այնքան չարիք ու աւեր ձգեց իր ետեւեն...:

Անկէ ի վեր քանի՛ քանի՛ դեղեցիկ ձէյթոյութիւններու մեռնիլը տեսանք, ծաղիկ հասակի մէջ...:

Այո՛, եթէ պատերազմիկները կը տառապին պատերազմէն, ձէյթոյները ոչ նուազ կը տառապին իրենց ձէյթոյութիւնէն: Ռազմաձաշտերէն ամենէն աւելի հեռու գտնուող երկիրը անգամ, Ամերիկան, ձէյթոյութեան բազմաբեմի տարնապնդումներուն մէջ կը թարգմանի իսկ մեզի մօտ, հէգ Յունաստանին վիճակը «ձէյթոյ» վիճակներուն ամենէն տանելին է թերեւս, որովհետեւ անոր ձէյթոյութիւնը պարզ, տարօրական ձէյթոյութիւն մը չէ, այլ «կրկին խորտակուած», եթէ կարելի է ըսել: Ու ի՞նչ խորտիկ մըն է, պիտէ՞ք, «էրած» սիրտին կրակը:

Տեսէ՛ք Իտալիան: Իսկոյն՝ ամիսներով ճանչցաւ ձէյթոյութեան բոլոր առաւելութիւնները, հենուածները, ուժգին տարուբերումները, անվերջ ու սրամտաւոր բանակցութիւնները, մէկ և միւս կողմին փարձէ խոստումները ու սարսափազդեցիկ ապառնալիքները, իր քաղաքացիներուն մէջև կատաղի պայքարները թերու դէմ միջամտութեան... Եզրակացութիւն.—լռում, պատերազմ: Իսկոյն ձէյթոյութեան բոլոր դասաւորութիւնները ցոյց ճաշակելէն ետքը՝ պիտի երթ պատերազմին քոլոր արնաներքնները: Բառարանէն ելլալով դժոխք երթալու պէս բան մը:

Ան է սոսկալին: Այն ազգերը որոնք սկիզբէն պատերազմի եղան, գոնէ տարանը վստահեցան որ ամիսներով չդրաշնցին ձէյթոյութեան երկարաձիգ ... ջիլեն:

Փա՛ռք Աստուծոյ, Իտալիայէն ապատեցանք: Ա՛լ ամէն օր պիտի չկրկնենք, պիտի չկարդանք, պիտի չլսենք մահացուօրէն սաղակալի հարցումը, որ ածելիի աւելի բան մը եղած էր, ատադին սղոց (scie) մը, ինչպէս կ՝ըսէ Ֆրանսացին. — Իտալիան պիտի միջամտէ՞... չպիտի միջամտէ՞... ե՞րբ պիտի միջամտէ...:

Հիմա կարգը միւսներուն է. հիմա ալտուրքիա Ռումանիոյ վրայ է: — Ան ե՞րբ պիտի քալէ...: Ու վստահ եղէ՛ք որ վերջ ի վերջոյ անոր ալ չէզոքութիւնը ալի պիտի գայ, ապուստ, երջանիկ ու շատ դիտուած էակի մը պէս: Ու երբ անիկ ալ խոյանէք, միւսներուն օձիքէն պիտի բռնենք, ու թող պիտի չտանք մինչեւ որ անոնք ալ չսկսին . . . պարել:

*Ի զուր խեղճերը կը փորձեն խոստանալ, գոսանդուխով անուտոր փորձութեան դէմ. Անզուսպին անդիմադրելի ձգողութիւնը կայանած է արդէն զիրենք, ուկը քաշէ՛, կը քաշէ՛ դէպ ի տապ: Փոխանցիկ խորտիպատոր ախոր զիրենք ալ վարակած է, զի չէզոքութիւնը ուրիշ բան չէ բայց եթէ այն սկզբնական, նախապատրաստական շրջանը ուր անողոք հեւանգութիւնը կը ներգործէ գաղտնի, կը յատաջդիմէ յամբ բայց անանձնջ, կ՝ու

, կը զօրանայ, կը ծաւալի, մինչեւ այն օրը ուր պիտի պայթի պատերազմի ձեւին տակ...:*

Այո՛, ո՛վ ձէյթոյ ազգեր, ինչպէս կ՝ըսէ Պոլէա՝ «Տիեզերական տատանումը մեռելական մեծ պարին—Ջեղ կը քշէ կը տանի զէպ ի վայրեր անծանօթ ...»

Ծանո՛թ, շատ ծանո՛թ, զժբաղդաբար:

Մ. Ս. ԿԻՒՐՃԵԱՆ

ՆԱՄԱԿ ԹԱՆԹԱՅԷՆ

ԱՐԺԱՆԱՒՈՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆ

Շաբաթ օրուան Յուսաբերով Պ. Արտաւազդ Հանըմեան ի միջի այլոց կը հրատարէ Թանթայի Հայ գաղութը որ իր պարտքը կատարէ Հայ կամաւորներուն հանդէպ և կ՝աւելցնէ. «Մենք նկատի չենք առներ բնականաբար այն զումարները, որոնք դանուեան տպագրեալներու պէս անցատակ եւ ամրակուռ սնուկներու մէջ կը նեստուին, լոյս աւուր չի տեսնելու՝ եւ կամ թէ լայն օրերու մէջ, ժլատօրէն, իբր ողորմութիւն բաշխուելու համար:»

Իսկ միեւնոյն Յուսաբերին միւս էջին վրայ, հոգիս նշմարելի մէկ անկիւնը կը յիշատակուի:

«Հանդիսով կը լսենք թէ՝ Ն. Վ. Պօղոս փաշա Նուպար հրամանգիր է՝ Եգիպտոսի մէջ իր նախաձեռնած «Հիմնադրամ»ի քանձնախուզիչն գանձապան Պ. Բիւզանդ Մասրաֆին 10,000 ռուբլի նեւագրաւ փոխադրել Կովկաս, Ազգ. Բիւրօին միջոցաւ յանկացուելու համար Հայ կամաւորական գունդերուն: — Նոյն «Հիմնադրամ»ին 15000 ռուբլի՝ Վանի եւ Պիտլիսի համար տրամադրուեր է Վեհ. Հայրապետին»:

Անտարակոյս «անդամակ և ամբակուռ տակտ մը որ մէկ ինդամով իրենց երեք անդամին դրեթէ կրկինը կը փոխադրէ կովկաս:

Այս բացորոշ իրողութիւնը մատնանշելով՝ հրապարակաւ կը յայտարարեմ, որ Թանթայի Հայութիւնը մէկէ աւելի անդամներ իր ազգային պարտականութեան անբաղդատելի ապացոյցները տուած ըլլալով, երբեք պէտք չունի ամանց ազգասիրական գտնու�. Անիկա իր մէջ կը հաշուէ շատ մը փոքրաւոր յեղափոխականներ, ապացուցուած անձնուիրներ, լուրջ և քանիմաց անձնաւորութիւններ ու տատասարակ պարկեշտ Հայեր, որոնք լաւ դիտեն թէ ո՞ւր և ի՞նչ կերպով պէտք է գործածեն իրենց օժանդակութիւնները:

Պ. Հանըմեանները՝ Եղիսպատայութիւնը քննարարուելէ առաջ ինքզինքին թո՛ղ դատապարտեն, որ համազգային նուիրական պարտականութեան մը շուրջ չփոթութիւններ ստեղծելով, Հայ կամաւորները—անխտիր բոլորՀայկամաւորները—զրկեցին արժանաւոր դուռարի մը օժանդակութենէն:

Մենք չենք կրնար անտեսել որ, ժողովուրդին խիստ տարբական մէկ իրաւունքը հոս ալ չի յարգուիցաւ և քանի մը մարդիկ յաւակնեցան իբրև մենաշնորհ Հայ կամաւորներու անունով խօսիլ: Իրենք ալ մեզի չտի լաւ գիտէին որ այս ազգին մէջ կուսակցական մասնակի գործունէութիւնները շատ քիչ արդիւնք կուտան. ասել է թէ կանխամտածուած նպատակ մը կար որ ինքնագլուխ գործի ձեռնարկեցին՝ մասնաւորապէս կուսակցական դոյն տալով անոր:

Եթէ Թանթայի Հայութեան քուէն ուզուէր, անկասկած անիկա հաշուի առնելով նպատակին վեհութիւնը և մեծ զումարներու անհրաժեշտութիւնը, երբեք և երբեք քուէ պիտի չտար Պրն. Հանըմեաններու պաշտպանած տեսակէտին, և այս կերպով չի պիտի ստեղծուէին հակառակ հոսանքներ ճիշտ այն պահուն ուր ամէն Հայ պարտաւոր է իր եղբօրը ձեռք երկարել և «մէկ մարդու պէս շարժիլ»՝ բոլորուելով արժանաւոր ու ամբողջ Ազգին վստահութիւնն ներշնչող անձնաւորութիւններու շուրջ:

Մինչդեռ ոմանք՝ ճշմարտութիւնները յեղաշրջելու անազնիւ փորձերու դիմեցին՝ միայն սա մտադրութեամբ հաւանօրէն, որ տարի ունենան Ն. Վ. Պօղոս փաշայի գլուխգործութիւնը վիրաւորելու և զայն ապարդիւն միանգամ ընդ միշտ հեռացնելու:

, դեռ կը համարձակին ուրիշները ազգային պարտականութեան հրաւիրելու, փոխանակ անմիջապէս յանցանքը ճանաչողի առաքինութեամբ աջակցութիւն խոստանալու Ն. Վ. Պօղոս փաշա Նուպարի, որ վեհ. կաթողիկոսին լիազօրը ըլլալով ամբողջ ազգին ալ ընտրելին ըսել է:

ՏԻԳՐԱՆ ՄԵԽԻԹԱՐԵԱՆ

Թանթա, 14 Յունիս

ՆՈՐԻՆ ԻՍԼԱՄԱԿԱՆ ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

(ԴՐԵՑ ԿԱՊՐԻԷԼ ԹԻՄՕԻ)

Արեւելեան պարտ մը, որու պատերը ոսկիէ և տաքատակամածները արծաթէ են: Գոնդարաղարդ գահու մը վրայ լաստմած է Նորին Իսլամական Վեհափառութիւն Վիլհելմ Բ.: Բազմաթիւ ներկաներ, վէզիրներ, աէվրիշներ, էֆենդիներ, իւլէմաներ, միւֆթիներ, լրտեսներ, բրոֆէսիօնները եւն: Այլազան տէքորներ, դրօշներ, աղօթքի գորգեր, ձէփլիններ, ճանճարաբերներ, ընդծովեաներ և արէանօթներ:

Պէյ Թման-Հօլվեկ.— (Վիլհելմի ոտքերուն փարելով) Իշխա՛ն հաւատացեալներու, այն ոսկեարձ երիտ. հազար էշերը զոր Անգլիոյ Թագաւորը Նորին Իսլամական Վեհափառութեան զրկած է՝ հասած են:

Վիլհելմ.— Ոսկին թո՛ղ իմ արկղերուս մէջ լեցնեն:

Պէյ Թման-Հօլվեկ.— Իսկ էշերը:

Վիլհելմ.— Էշերն ալ:

Պ.-Հ.—Շատ լաւ. ուրեմն քու նաւատորմդ Լոնտոնի դէմ զրկելէ կը հրաժարի՞ս:

Վ.— Այո՛, քանի որ վրկանք կը վճարեն:

Պ.-Հ.— Արտօնէ՛ նաւատիս, ո՛վ

000067

ՎԵՐՋԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Արեւելեան ձակատէն

Բեռլին, 17. — Վիճնաու գետակին վրայ ամսոյս 15ին սկսուած նակատամարտը ի նպաստ մեզի վերջացաւ։ Բօբլիանիի շրջանին մէջ բշնամին հալածեցինք Նիեմենի վրայ, ծանր կորուստներ պատճառելով։ Թշնամին ի զուր փորձեց յարձակողականի անցնիլ։ Հ.

Իտալական ձակատէն

Հռոմ, 18.—Իտալական դեկաւոր օդապարիկ մը Տիվազօի երկաթուղիին գիծերու բաժանման տեղը ռմբակոծեց մեծ վնասներ պատճառելով։ Հ.

Հռոմ, 18.—Թշնամի ընդծովեայ մը ընկղմեց իտալական Միտուզա ընդծովեան։ Սպայ մը եւ 4 նաւազներ գերի բռնուեցան։ Հ.

Հռոմ,17.—Զեկոյց մը յայտնի գործողութիւններ կը ծանուցանէ ամբողջ նակատին վրայ։ Թրանթինի եւ Իզօնցօի մէջ Իտալացիք ամրացուցին իրենց գրաւած նոցերը։ Գիւեռը Լեռնական զօրքեր Մօնթի-Նեռօի ժայռերուն վրայ մագլցեցան եւ առաւօտուն յարձակեցան աւստրիական դիրքերուն վրայ եւ 300 գերի առին։ Ռ.

Արեւմտեան ձակատէն

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ ՄԸ ԸՆԿՂՄԱԾ

Լոնտոն, 16. — Հիւսիսային ծովուն մէջ Գերմանական ընդծովեայ մը երկու վայրկեանի մէջ եւ առանց ոեւէ ազդարարութեան ընկղմեց «Առկալ» անգլիական յաջողութիւնը։ Նաւապետը եւ 6 նաւազ խեղդուեցան։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ԵՐԵՍՓ. ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աթէնք, 18.— Պ. Կունարիս յայտարարեց թէ բժիշկները արգիլեցին բազաւորին բարձրաստիճան գործերով զբաղիլ եւ նոյն իսկ զինքը ընդունիլ։ Կաւելցնէ թէ, այս պայմաններուն մէջ պէտք է սպասել Երեսփոխանական ժողովին բացման թուականին։ Հ.

Տարտանէլի մէջ

Գահիրէ, 17. — (Պաշտօնական) Յունիս 15ի գիշերը, Գերման սպայէ մը առաջնորդուած թշնամի զօրամասի մը, անգլիացիներուն գրաւած խրամատները վերայ յանգուգն յարձակում մը ըլլաւ։ Թանի մը թշնամի զինուորներ ըսպանուեցան մեր խրամատներուն եղերքը, բայց մեծամասնութիւնը մեր խրամատները չի հասած սպանուեցաւ։ 50 սպանուած հարթեցինք որոնց մէջ կը գտնուի նաեւ Գերման սպան եւ իր Թուրք տարբազասը։ Մեր 12ին տասը խրամատներն ալ յարձակումի ենթարկուեցան։ Լաւ մը ամրակոծուելէ վերջ։ Սարսափեցանք մինչեւ լոյս 30 նաւասի չափ նաւ քաշուիլ, մինչդեռ մեր թողուցած խրամատները ոչէն եւ ձախէն մեր միթրալիէզներուն կրակին ենթակայ էին։ Հրաձգանակիրները յետոյ սուինով յարձակում մը գործեցին եւ խրամատները պրաւելով 200 մեռած թուրքեր գտան։ Նաեւ 12 գերի առինք հոն։ Մեր կորուստները թեթեւ են։

Լոնտոն, 15. — Լաւ կը տրուի թ։ Իրիհատականները կը փորձեն Սուրիական Լիբանան երկարող երկաթուղին գնել, Սուրիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ 1914ի համաձայնութիւնը ոչնչացնելով։ Մոֆ.

ՍԵՒ ԾՈՎՈՒ ՄԷՋ

Լոնտոն, 16. — Ռուս կառավարութիւնը կը հերքէ այն լուրը թ։ «Գրեսլաու»ն ռուսական բարձրանաւ մը ընկղմած է։ Այս նաւը Օսեաա կը գտնուի անվնաս։ Մոֆ.

Ալպանիոյ մէջ

Լոնտոն 15.— Մուսա՝ Ալպանիոյ ապըստամբներուն պետերեն մին՝ ալպանական կառավարութեան պետ անուանուած է։ Հռոմն կը ծանուցանեն թ։ Սերբ զինուորները հիմա Տուրացօի մօտ Էլպասան եւ Թիրանա բանակած են։ Սօֆիա գտնուող Ալպանացիք բարոնագիր մը ներկայացուցին տերութեանց դեսպաններուն, Սերպերուն Ալպանիա արշաւելուն համար, եւ խնդրեցին որ ազոնք պարպեն ալպանական հողամասերը։ Մոֆ.

մեծ իշխան, ըսելու թէ քու լոգնաբրութիւններդ ի զուր են. ոսկին համոզուաստ է դրամատուներու որոնք «թուղթի կտոր»ներ են, հետեւաբար պոյութիւն չունին, որով դուն քան մը ստացած չես ըլլար։

Վ.— Կը տեսնեմ որ խրամանկ եռ։ Քեզ կը նուիրեմ պատուոյ պատմուճան մը զոր կրնաս ընտրել իմ Բարիզեան դերձակներէս մէկէն։ Բու խարտուրկիզ պիտի հետեւիմ։ Թո՛ղ ամսոյս 25ին Լոնտոնը գրաւուի։ (3 ձէվլէն, 10 ընդծովեայ և երկու արէանոթ անմիջապէս կը հետանան։)

Բրօճ փաշա.— (Շքեղապարտ ձիու մը վրայ զոռնունակութենէն ոռնալով) Անգլիան հողին պիտի հաւասարեցնենք։

Վիլհելմ. — Անհասկի գործերէն մին կարգադրեցինք։ Պէլճիքայէն ի՞նչ լուր։

Պէյ Թման-Հօլվէգ.— Կը չարունակէ երջանիկ կեանք մը վարել։ քու շնորհիւդ իսլամական հաւատքին յարած՝ կը վառանիկ զԱստուած այն անհամար տուրքերուն համար որոնց տակ զինքը ընկճելու կը ջիջանիս։ և սակայն, ո՛վ լուսաւոր իշխան, կը ցաւի որ Լուվէնը փճացուցած ըլլալով հանդերձ, Պրիւքսէլը անվնաս թողած ես։ կը մտքիկ պալատներու, եկեղեցիներու և գրադարաններու փճացումը, անոնց տեղ գերման կուլտուրայի ոճով մզկիթներ կանգնելու համար։

Վ.— Այդ ալ ամսոյս 26ին։ (Տիրոջ նշանին վրայ 300 խրամատներ, սինամիթ բեւեռած ուլտերով և ջրաստուառնակներով կը մեկնին)։

Բրօճ փաշա.— (Պատուանդանի մը վրայէն զոր բռնած են 50 խոշիկներ՝ խայտալով կ'ըսէ) Պէլճիքան ալ հողին պիտի հաւասարեցնենք։

Վիլհելմ.— Իսկ Նիքօլային հպատակները ի՞նչ կընեն։

Պէյ Թման Հօլվէգ.— Գերադոյն Տէր, քեզ բարկացուցած ըլլալնուն համար արտում և անմխիթար՝ քենի ներում կը հայցեն։

Վ.— Ուշ մնացած են, պատժելու համար բոլորը կ'աքսորեմ։

Պ. Հ.— Սիկերքո՝

Վ.— Ո՛չ, Մոնթիէ-Դաղլ։

Պ. Հ.— Պիտի սեղմուին այնտեղ։

Վ.— Որո՞ւ հոգ, իրարու վրայ դիզուած է։ թուական մը որոշենք, ամսոյս 28ին հոն ըլլալու են։ (մօթոսիքլէթներու լծուած բանտակուքեր կը մեկնին)։

Բրօճ փաշա.— (Զրոնտագաս փիղով մը, և ուրախութենէն արբչիս) Թուական ալ Լոնտոնի և Պէլճիքայի տառօսին պիտի լեցնենք։

Վիլհելմ.— (Զղազրկիս) Տղա՛ս, աշխարհը հողին հաւասարցնելու ի՞նչ զարմանալի հակում մը ունիս։

Բրօճ փաշա.— Ի՞նչ, Ս.Բէթէրսպուրկին կը խնայե՞ս։

Վիլհելմ.— Ես ողորմածներու ողորմածն եմ։

Բրօճ փաշա.— Ծայր ասոիճան կը զարմացնես զիս. իսկ Բարիզը։

Վ.— Զայն ուրիշ եղանակաւ պիտի աւնեմ։

Բ. փ.— Ի՞նչպէս։

Վ.— Նօթրը-Տամը Մայր Եկեղեցին բոլորովին քանդել ասուի, ինձ տուր զայն, Պէյ Թման Հօլվէգ։

Պէյ Թման Հօլվէգ.— (Տալով)։ Առաւաւ՝, Աբեւդ Կայսրութեան։

Բրօճ փաշա. — (Կ'ուզէ զայն կանխել) Ռէյմս քանդեր եղած է արդէն։

Վիլհելմ.— (Կ'առնէ. Նօթրը-Տամը, և «Ո՞վ կրնայ զիս արգիլել մայր-եկեղեցիի մը քանդիչը ըլլալէ» ըսելով՝ զետինը կը նետէ Նօթրը-Տամը որ կը խորտակուի)

. . . . . .

Վիլհելմ.— (Աբթնալով) Հէ՛, ի՞նչ, վա՛յ չանչնոնդրդի... Զուրի դատաթոռեմ կոտրեր։ Թուրք թերթերու հնարած այս բոլոր մասալները խելքս կը թաղնեն կոր։ (ինքզինքը մխիթարել ջանալով) Բայց ինչո՞ւ կը գանգատիմ. գոնէ երազիս մէջ երջանիկ կ'ըլլամ։

Թարգմ. ԽՈՐԱԻԵՏ

Թուրքիոյ Շուրջը

Այս վերնագրին տակ պատմեցինք պիտի ամփոփենք բոլոր այն տեղեկութիւնները որոնք Թուրքիոյ կը վերաբերին, բաց ի Կովկասի եւ Տարտանէլի ռազմաթեատրոն լուրերէն՝ որոնք բաս առաջնոյն պիտի երեւան մեր Հեռագրագրի երկրին բաժիններուն մէջ։

ՊՕԼՍՈՅ ՇՈՒԿԱՆԵՐՈՒՆ ՎԻՃԱԿԸ

Պօլսէն կը հաղորդեն թէ մայրաքաղաքին թուրք լնակէչութիւնը կը ջանայ վերջոյ պնդութեամբ դրամի վերածել իր ունեցած-չունեցածը՝ որպէսզի երբ Պօլսէն Անատոլու մեկնելու ժամը հասնի, իր եսին չատ քան մը չթողու։ Այսպէս, հարուստները առուն կը կանչեն զորքի, գոնարի և հնութեանց վաճառականներ և չնչին գիներով անոնց կը ծախեն իրենց պալատները զարդարող թանկագին առարկաները։ Նուազ հարուստները անձամբ կ'երթան շուկայ ուր ամէն օր կը տեսնուին խանութէ խանութ թափառող բազմաթիւ թուրք կիներ որոնք կ'աշխատին և գժուարաւ կը յաջողին կարգ մը քան ծախել պարսիկ կամ քրիստոնեայ խանութպանին, անուշտ պատառ մը հացի գինով։ Խանութպանները ամ ձանձրացած են իրենց ներկայացող այս չհասուար պատեհութիւններէն որոնք առայժմ ո՛և է օգուտ չունին իրենց։ Ձեռքերնին գտնուած ապրանքը ամբողջովին կը մնայ. ո՛չ դրամ կայ երկրին մէջ, ո՛չ ալ օտարականներ՝ բաց ի զերման սպաներէ, որոնց կիծիութիւնը համբաւաւոր է։

Մէկ խօսքով, եղած չէ տեսեր մը որ Պօլսոյ Շուկան այսքան լեցուն ըլլայ գեղեցիկ ու թանկագին առարկաներով, ինչպէս եղած չէ նաեւ տեսնը ուր այսքան շատ վաճառող և քիչ գնող գտնուի Շուկայի մէջ։

ԲԱԼԻՄՈՍ ԿՂԶԻՆ

Հեռագիրները ծանուցին թէ Բալիմոս կղզին Միջերկրականի զերման ընդծովեաներուն իբրեւ պարենաւորումի կայան կը ծառայէ։ Թայմզ հետեւեալ տեղեկութիւնները կուտայ այդ կղզւոյն մասին։

«Յունական Բալիմոս կղզեակը մաս կը կազմէ Տոդէքանէզին (Երկոտասան կղզիներ) որ զէթ անուանապէս Իտալիոյ իշխանութեան տակ կը գտնուի։ Ասիկա Ասիական Թուրքիոյ եղերքին մօտ քարքարուտ կղզի մըն է 15000 բնակիչով՝ որոնց մեծամասնութիւնը ապունդ ապատլով կ'ապրի։ Ամենօք չատ անտառներ ունէր, բայց հիմա բոլորովին լերկ և խեղճուկ երեւոյթ մը կը պարզէ։ Միայն թէ՝ եղերքները չատ անկանոն ըլլալով, բազմաթիւ խորշեր ունի որոնք կրնան երբեւ ապաստարան ծառայել պզտիկ նաւերու։ և այս է որ զերմանացիները մղած է զայն իրենց ընդծովեաներուն կայան ընտրելու։ Միւս կողմէ՝ մօտ ըլլալով ասիական ցամաքին ուրիշ կը կատարուէր պարենաւորումը (որովհետեւ բուն իսկ Բալիմոսի մէջ ոչինչ կը գտնուի) և քաղաքաբար մօտ՝ Տարտանէլի բերանին, Բալիմոս կրնար խոշոր դարանակայր մը նկատուիլ այդ յեղուզակներուն։

Բարեբախտաբար որչը երեւան հանուեցաւ։ Բանի մը լաւ նշան ունուած ռումբեր քանդեցին խորտակեցին բոլոր ապաստարանները, այնպէս որ այլ ևս ո՛չ մէկ ընդծովեայ կրնայ մօտենալ այս կղզեակին՝ որ արդէն խիստ հակողութեան ենթարկեալ պիտի ըլլայ այսուհետեւ։»

«ԱՐԵՒ» ԳԱՀԻՐԷԻ ՄԷՋ

«Արեւ» Գահիրէի մէջ ձեռէք կը ծախուի նաեւ Երկաթուղիի կայարանը գրավաճառ Պ. Աւեթիսի եւ Օբերայի հրապարակը Հունկի մոտ։

«ԱՐԵՒ» ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ ՄԷՋ

Կը ծախուի հետեւեալ տեղերը. — Սարաֆիէ, Սրճավաճառ Տ. Սողոմոն Դարմանեան։ Միտան, Սիկկի Կեսիս եւ Բանքօ, Մխավաճառ Տ. Կարապետ Տէր Յովհաննէսեան։ Ասպուտարար, Հ. Ե. Մ. Ընթերցարանը։ Աբբարին, Սրճավաճառ Տ. Յովսէփ Տիգրիս և ընկ.։

ՎԱՆԻ ՄԷՋ ՊԱՏԱՀԱԾՆԵՐԸ

ԳՐԱՒՄԱՆ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻՆ

Հետեւեալ հատած լուրերէն կ'իմացուի որ կառավարութեան կողմէ ինչպիսի անիրաւ ճնշումներ և հարստահարութիւններ գործուեր են Վանի մէջ՝ որ հայ ժողովուրդը բոլորովին յուսահատած ոտքի ելեր է դիմադրելու համար։

Ապրիլ ամսոյն մէջ Ճաղիա փաշան եկեր պահանջեր է Վանի Հայերէն 6000 ոսկի, 6000 հրացան և 700 զինուորցու երկուսաստրդ, 3 օր պայմանաժամ տալով։ Յետոյ Վասմեանին իրեն մօտ կանչեր է իբր թէ բանակցելու համար բայց չէ թոյլատրեր վերադառնալ, որով լուր տարածուեր է թէ Վասմեան ապտնուած է և ժողովուրդը զրգռուեր է։ Վասմեանի ինչ եղած լինելը չատ որոշ չէ։ Կ'ըսուի նաեւ թէ աքսորուեր է անյայտ տեղ մը։

Թիւրք զօրքերը այնուհետեւ կը սկսին կոտորածներ ընել Վանի շրջակայ գիւղերը։ Մասնաւորապէս Հայերու կողմէն ալ դիմադրութեան չարժումներ երեւան կուգան որոնք կը տարածուին։ Բազմաթիւ թիւրք զօրքեր, իրենց հետ միացուցած լինելով նաեւ քիւրտ հրոսակներ, ապրիլ 9]22ին կը յարձակին Վան քաղաքին վրայ և կը սկսին ամրակոծել։ Հոն ամրացած Հայերը կը դիմադրեն։ Վան քաղաքին մէջ դիմադրութիւնը կ'սկսի ապրիլ 6]19ին, Շատախ գաւառին մէջ ապրիլ 1]14ին,

Վանի Այգեստանի Հայերէն չատեր լինելով ընտանիքներով ապաստաներ են ամերիկեան միսիոնարներու բնակարանը որ նոյնպէս վառոդի ապտնայիքին տակ մնկեր է։

Ստացուած տեղեկութեան մը նայելով, Թիւրքերը Վանի գիւղերէն հայ երիտասարդները կը ժողվեն եղեր գինուոր տանելու պատրուակով, և երբ քիչ մը հեռանան, ժանտարմաները զանոնք կ'ըսպաննեն եղեր։ Թիւրք կառավարութեան այս գազանութիւնը չորս օր շարունակուելէն յետոյ իմացուեր է և երեւան եկեր է, որով Վանի Հայերը դիմադրութեան սկսեր են։ Գործը սկսուեր է ապրիլ 4]17ին և Վանի Հայերը յաջողեր են քաղաքն իրենց ձեռք անցուցնելով շարունակել դիմադրութիւնը, ապասելով ռուս զօրքերու օգնութեան հասնելուն։

(Արմենիա)

ՏԵՂԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Ն. Բ. Սուլթանը Բամպասնին եւաք Սաորին Եգիպտոսի գաւառները պիտի այցելէ օմնիպիլով։

Նաւանանգտի եւ փարոսներու վարչութիւնը հետեւեալ ալեր հրատարակեց երէկ.

«Յունիս 15էն սկսեալ ցնոր անօրինութիւն Ալեքսանդրիոյ նաւանանգիստին հետեւեալ լոյսերը մարած պիտի ըլլան.

«Մէքրի մեծ անցքին երկու ուղղոյց լոյսերը, թէ՛ վերի և թէ՛ վարի։

«Բոլոր այն խորխանիչներուն լոյսերը որոնք մեծ անցքը ցոյց կուտան։

«Դուրսի կոնակարգելին ծայրը գտնուող լոյսը և Ֆարանթինայի կոնակարգելին առջև գտնուող լուսաւոր խարսխանիշը։

«Նաւերը արտօնուած չեն Ալեքսանդրիոյ նաւանանգիստը մտնել արեւին մայրը մտնելէն վերջ և ծագելէն առաջ։»

Գերմանացի ապայ մը գրեթէ չաբաթ մը առաջ ձերբակալուած էր յունական շոգենաւէ մը։ Այս խնդրին առթիւ հետեւեալ մանրամասնութիւնները կ'իմացուին։ Այդ ապան կը հոշուի Ճօն Բանէնքսան և անգլիական գերի փոխադրող նաւէ մը փախած էր և յունական «Լօլէսիս» նաւուն ապատարար նաւակներուն մէջ ապաստանած ու Ալէքսանդրիա եկած էր։ Իր վիզին շուրջ թաշկինակի մը մէջ 50 ոսկի գտնուեցաւ։ Երբ շոգենաւը չարժուիլը ըրաւ՝ կարծեց թէ մեկնած է և ինքզինքը ցուցուց ու նշմարուելով զինուորական իշխանութեանց յանձնուեցաւ։

Երկուշաբթի օր վերին Եգիպտոսէն եկող երկաթուղիին պատը լուր տուաւ ստանիսլաւութեան թէ էլ Վասթա և էլ Բօհա կայարաններու միջև երկու հրազէնի հարուածներ պարպուեցան պատուհաններուն վրայ։ Ոստիկանութիւնը խուզարկութեանց սկսած է այս աւազակային գործին հեղինակները գտնելու համար։

Յունուասան հաշիւի արտածումը կ'արգիլի.— Հելլէն կառավարութիւնը տեղւոյս յունական ընդհ. հիւպատոսին լուր տուաւ թէ որոշած է հաշիւի Եգիպտոս արտածումը արգիլել։ Այս որոշումը և գիպտական կառավարութեան հաղորդուեցաւ և կարեւոր հետեւանքներ պիտի ունենայ եղերապատներու և հաշիւի մաքսանենգութեան տեսակէտով։

Բամպանի մահախաւսութիւնը.— Զրոյց կը շրջի թէ կառավարութիւնը կը խորհի բամպանին Սպանիա արտաքսումը արգիլել, նկատելով որ 1913—14ի շրջանին Սպանիա մեկնեալ էր 14,426 հակ, այսինքն 108,731 քանդար բամպակ տուած էր՝ իսկ այս տարի մինչև 24 ապրիլ արդէն տուած է 19,272 հակ, մինչ որ 143,940 քանդարի յաւելում մը կը նկատուի։ Այս թուականին ի վեր վեց շաբաթ անցած և ուրիշ արտաքսումներ ալ եղած են։

Խէժին գինը.— Սուտանի քանի մը շրջաններուն մէջ խէժին գինը տարտվելի կերպով բարձրացած է։ 55 դրշ. ողջի տեղ այժմ մինչեւ գինը 92 դրշ. ողջ է։ Այս բարձրացումը էլ Ապիտաի հրապարակին վրայ քիչ ապրանք բերուելուն արգիւնքն է։

Եգիպտոսի Պուլիսարները.— Վերոքննիչ տեսանը իր անցեալ չորեքշաբթի օրուան նիստին մէջ որոշում մը տուաւ որ համաձայն այսուհետեւ Պուլիսարները Խառն Դատարաններուն մէջ պիտի դատուին։

Ալեքսանդրիոյ Մաքսային Վարչութիւնը 15 թուականի նամակ մը կը յայտնէ «Ալեքսանդրիա Ճէնրրալ Բրոսիս Սոսիէյշընս»ի՝ թէ այդ թուականէն ընկսեալ բամպակի հունտին և հունտի իւղին արտածումը արգիլուած է բոլոր չէզոք երկիրներուն համար՝ ի բաց տեսալ Սպանիան և Բարթուկալը։

Սարսափելի հրդեհ մը ծագեցաւ Թանթայի շրջակայքը՝ Շուհուպար գիւղին մէջ և չուտով տարածուեցաւ՝ մոխրի վերածելով բամբակի տուներ, դոյգերը և կենդանիներ։ Հրդեհը սկսաւ կէս օրէն վերջ ժամը 1ին։ Փոխ կառավարիչը և ուրիշ պաշտոնեաներ հրդեհին վայրը փութացին, և անոր տարածումը արգիլելու համար ներքին գործոց նախարարութենէն հրշէջ զինուորներ ուղեցին, որոնք անմիջապէս ղրկուեցան։ Մինչև հիմա արդէն 50 մեռեալ կայ և 200 անձեր պանդան այրուածքներ ստացած են։ Հրդեհին պատճառները տակաւին ծանօթ չեն, բայց կասկածի և ինչքի կորուստը շատ մեծ է։

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲՐԻՏԻ ՖՕՆԴԻ

15 Յունիս 1915ի վիճակահանութիւնը

1886ի պարտատոմսեր

Ա. ՊԱՐԳԵՒ, Ֆր. 50,000 թիւ 180,438

Հետեւեալ 25 թիւերը կը շահին 1000ական Ֆր.

7570	97227	173637	244752	339757
9047	133742	184560	266666	352668
16128	134631	189632	273885	369571
25420	151859	211423	294964	383556
91855	170805	227392	337615	391965

1903ի պարտատոմսեր

Ա. ՊԱՐԳԵՒ, Ֆր. 50000 թիւ 416,824

Հետեւեալ 25 թիւերը կը շահին 1000ական Ֆր.

402387	423957	488130	596501	765874
403869	431323	523660	622900	769655
407194	443900	527503	623663	774463
414651	478275	530697	641957	780872
414752	482320	582565	649889	788897

1911ի պարտատոմսեր

Ա. ՊԱՐԳԵՒ, Ֆր. 50,000 թիւ 296,488

Հետեւեալ 24 թիւերը կը շահին 1000ական Ֆր.

2398	76579	208401	326360	376219
26064	104634	281267	335088	380769
36951	105510	287018	349002	394147
63659	110127	319901	358842	398619
63748	139419	325940	360635	

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐՈՆԻԿ

ՌՈՒՍ. ՅԱՌԱՋԽԱՂԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

Լոնտոն, 16.— Ռուսերը դրաւեցին Վանի հարաւային-արեւելեան կողմը գտնուող Սուրբ քաղաքը։ Մօք.

(Հաւանօրէն Սուրբը Խաչի վանքն է այս, որ քարաէսին վրայ կը տեսնուի ճիշտ հեւապրին մէջ նշանակուած դիրքը։)

ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԱԶԳ. ՇԱՀԵՐՈՒ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՉ

Մարսէյլ, 28 Մայիս 1915

Ազգային Շահերու Պաշտպանութեան գործին համար կազմուած Մարսէյլի գումիքէն պատիւ ունի ներկայ կոչով ձեր պատուական թերթին միջոցաւ հրաւիրել բոլոր հայ գաղութները, հաստատուած է Հարաւային Ֆրանսա, Ալճէրիա, Մարոկ և ուրիշ գաղթավայրեր, որ իրենց ինքնաբեր և առատ նուէրներովը բարձրանան մատնակցիլ այս կենսական գործին։

Տրուած ըլլալով նպատակին վեհութիւնը, ազգային այս ճգնաժամային չրջանին մէջ ուր մեր սիրելի ազգին ընլալու կամ չընլալու խնդիրը պիտի վճռուի, տրուած ըլլալով մանաւանդ այն մեծ Հայուն Պօղոս Նուբար փաշայի խմառութիւնը և անձնուիրութիւնը որով կը վարէ տարիներէ ի վեր մեր նուիրական դասը քաղաքակիրթ աշխարհին առջեւ, ու այն անսահման վստահութիւնը որ մեր Վեհափառ Կաթողիկոսէն սկսեալ մինչեւ ամենախոնարհ ճշմարիտ Հայը դրած է իր վրայ, տարակոյս չունինք թէ ամէն ազգային, ինչ գիրքի, տարիքի ու վիճակի մէջ ալ գտնուի, չպիտի թերանայ այն գերագոյն ազգային իր պարտականութիւնը կատարելու, իր նիւթական և հեռատեսութեամբ բարոյական օժանդակութիւնը բերելով Նորին Վսեմութեան այս մեծ ձեռնարկին։

(Ամերիկա) Առենապետ Գումիքէին
Յ. ՍԱՀԱԹՃԵԱՆ

ՍՈՒՏԱՆԱՀԱՑ ԿԵԱՆՔԻՆ

(Մեր սեփական թղթակցէն)

Խարբերդ Նօրթ, 1 Յունիս 1915

Ինչպէս այլուր՝ հոս ալ մեր քոյրերը ազնիւ գիտակցութիւնը կ՚ունենան հայրենիքի հանդէպ իրենց հուր ունեցած պարտականութեան։

Թէպէտ փոքրաթիւ և սակայն ամէն ճիգ թափելով անոնք յաջողեցան միքանի նախնական խորհրդակցութիւններէ վերջ կազմել՝ «Սուսանահայ կանանց կոմիտէ»ն։»

Անմիջապէս ընտրուեցան Գործադիր Ժողովը զոր կը կազմեն Տիկնայք՝ Ն. Քիւրքճեան՝ նախագահ, Լ. Էմմէքճեան՝ Առենապետ, Մ. Իզմիրլեան՝ Առենադպիր, Թ. Իշխանեան՝ Գանձապետ, Զ. Տէրունեան՝ Հաշուապահ. իսկ մնացեալ Տիկնայք և Օրիորդք որոնք դժբախտաբար չատ քիչ թիւ մը կը կազմեն հոս, չեն զլանար իրենց խորհրդական անդամակցութիւնը։

Տիկինները խոյսն փութացին գործի ձեռնարկել և կարողացան այրերու օժանդակութիւնը եւս վայելելով՝ ամսական շուրջ 15 ոսկւոյ գումար մը ապահովել։

Անցեալ շաբթու սեղի ունեցաւ իրենց մէկ ժողովը. առենապետը հաղորդով մեկնած ըլլալով, ընտրուեցաւ տիկ. Ա. Գ. Պօղոսեան։ Գոյացած առաջին գումարը՝ 30 ոսկի, որոշուեցաւ ուղարկել Վեհափառ Կաթողիկոսին, բացարձակապէս գործածուելու համար վիրաւորեալ Հայ կամաւորներուն։

Լ. ՌՈՒԲԻՆԵԱՆ

Վանի առուտրի առթիւ

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Քաղաքական ժողովը իր խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնէ վիճակիս բարեջան Առաջնորդ Գերբ. Տ. Թորգոմ Եպիսկոպոս Գուշակեանի, որ Վանայ առուտրին տարիս տարւոյն 13ի կիրակի օրը տեղւոյս Ս. Պողոս Պետրոս եկեղեցիին մէջ պատարագելով, հոգեհանգստեան պաշտօնի և գոնարանական աղօթքի տարողութեանց նախագահելով և քարոզելով, հոգեւորապէս մխիթարեց Ազգանպրիոյ Հայութիւնը, ինչպէս նաև նոյն տարիս տարքուած հայրենասիրական հանդէսին նախագահեց և փակման խօսքն արտասանեց իրեն յատուկ պերճախօսութեամբ։ Շնորհակալութիւն նոյնպէս Ազն. Տիար Տիգրան Կոմսարեանի որ նոյն ցնծառնին տարեդարձութիւնը տոնձնելով, խիստ շահեկան, դրական ու հայրենասիրական քանախօսութեամբ յաւելց հազարաւոր նեղեալ հանդիսականները։ Շնորհակալութիւն վեր. Բ. Ճեճիկեանի և Տիար Հաճիրանեան Երամեանի, որոնք խանդավառեցին բոլոր ներկաները իրենց հայրենասէր ճառերով։ Շնորհակալութիւն կարգադիր Յանձնաժողովոյ բոլոր անդամներուն, Պարոնայք Վօլիներ, Գ. Բաղրատունիի և Վ. Երամեանի, «կամք» Մարմնամարզական Սկաուտին և Վարժարանի Տնօրէնութեան, որոնք իրենց մասնակցութեամբ աւելցուցին հանդէսին փայլը։ Շնորհակալութիւն Եղիսաբեթեան մասուրին, որ հանդէսին վերարերեալ հրատարակութիւնն ըրաւ։ Շնորհակալութիւն և վերջապէս Յարանուանութեանց կրօնական պետերուն, եկեղեցական հարց և բոլոր հանդիսականներուն, որոնք իրենց ներկայութեամբ անգամ մ՚եւս իրենց հայրենասիրութեան ապացոյցը տուին։

Ի Դիմաց Քաղաքական Ժողովոյ

Առենադպիր Առենապետ
Կ.Գ. ՍԷՖԷՐԵԱՆ Ա. ՃԷՎԱՀԻՐՃԵԱՆ

Ծան. «Արեւ»ի.— Շնորհակալութեանց այս չարքը կ՚ամբողջացնենք, մենք եւս շնորհակալութիւն յայտնելով Գաս. Քաղ. Ժողովին՝ այդ գոհար Շնորհակալիքը գրած ըլլալուն համար։ Առաջն. Ս. Հայրը և ամէն ոք իր պարտքը միայն կատարեց, ըսենք աւելին՝ իր սրտին պահանջքը գոհացուց՝ վանի տաման հանդէսին մասնակցելով։ Իսկ Քաղ. Ժողովը երբեք պաշտօն չունի, որքան որ գիտենք, տասը անոր «հայրենասիրութեան ապացոյց»ը հաւաքելու։ Ոչ ոք կ՚ապասէր իրմէ այս կարգի վիճակական մը ստանալ։

ՀԱՄԵՐԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Ս. Դ. ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԵՒ ՍԱՀՄ. ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ

Կիրակի 20 Յունիս 1915, ժամը 3ին (Յ. Մ.)

Սալ Լիթօճրի, Ռօզէր փոդոց

Պիտի նախագահէ և բացման խօսքը պիտի ընէ Վեր. Բ. Ճենիզեան։ Պիտի բանախօսեն Գ. Գ. Ս. Սապան-Գիւլեան, Մ. Տաճատեան և Վ. Թէհլեան։ Արտասանութիւններ ունին՝ Գ. Գ. Գ. Բագրատունի, Օ. Վոլքեր եւ Դ. Թերզիպաշեան։ Սանոյց Գարերգ, Երգախառն Տրամախօսութիւն և Կենդանի Պատկեր՝ Օրիորդաց կողմէ։ Մուտք՝ Աթոռ Ա. կարգ՝ 10, Բ. կարգ՝ 5, Գ. կարգ՝ 3 Ղ. Ո.

Իզմիրի Առաջնորդարանին ժողովականներն իրենց չարաթական նիստերը կը գումարեն Առաջնորդին նախագահութեամբ և բոլոր ժողովականները կանոնաւորապէս կը յաճախեն նիստերուն։ Այս նիստերուն մէջ գլխաւորաբար խորհրդակցութեան առարկայ կ՚ըլլան թեմական գործեր և մասնաւորապէս օգնութեան համար դիմումներ։ Առաջնորդարանը թեմերէն եղած այս խնդրանքներուն գոհացում տալու վիճակին մէջ չըլլալով, կը խորհրդակցի Առաջնորդարանի պիւտճէին քայլը գոյելու համար ձեռք առնուելիք միջոցներուն մասին։

(Բիւզանդիոն, 22(5(5)

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԵՐ

Կովկասի ճակատէն

Բեթրոկրատ 14, (Պաշտօնական)։ — Կովկասի բանակին ապայակոյսը կը ծանուցանէ թէ Թուրքերը զօրաւոր հրետանիի մը օգնութեամբ բազմաթիւ հակայարձակումներ գործեցին Իրենց կորսընցուցած դիրքերը դրաւելու համար Զինազերի շրջանին մէջ, բայց եռ մղուելոյն ծանր կորուստներով։

Լոնտոն, 14.— Ռուսերը Թրապազան հասան որ Ուլթի ծայրը կը գտնուի։

Լոնտոն, 15.— Ռուսերը Կովկասի մէջ Սարրաքը դրաւեցին։ Մօք.

Տարտանէլի մէջ

Լոնտոն 15. — Միտիլլէն հասնող լուրերը կ՚ըսեն թէ Եւրոպա կը շարունակուի Քիրիթիայի շուրջ և թրքական դիմադրութիւնը օրըստօրէ կը տկարանայ։

Լոնտոն, 14.— Ֆրանսական յաջողութիւններ Զէյտիլն ամրակոծեցին, երիտթրքական նաւերը ընդդիմելով։ Թուրքերը ամապարտօրէն երկրին ներսերը քաշուեցան։ Իմբրահիմը քանդեց Զէյտիլի ընդծովեանները։ տարտանարանը։

Պոլսոյ մէջ

Լոնտոն, 14.— Տէյլի-Էքսպրէսն կը ծանուցանէն թէ, Պոլիս բնակիչը անկարելի դարձած է լրտեսներուն պատճառած տարտարին պատճառաւ։ Բնակիչները հեռացած են Սթամբուլի շուկաներէն և գործերը բոլորովին դադրած են։ Բնակչութիւնը քաղաքագրուած է և ամուլը անպատանելի է։ բոլոր շոգիով գործող մեքենաները դադրած են։ Վոսփորի շրջանները ամուլ չունին այլեւս և միայն մէկ շոգենաւ մը կը բանի։ Ընդծովեանները երկիւղը բոլոր շոգենաւերը նաւամատոյցներէն դուրս հանած է։

Աթէնք, 15.— Հանրային կարծիքը մեծապէս յուզուած է Գերմանացիներուն դէմ, գերման ընտանիքներուն Պոլսէն մեկնելու հրամանին համար։ Մեծ անհանգստութիւն կը տիրէ Պոլսոյ հարաւային թաղերուն մէջ և բնակիչները անձնուէր կը հարցնեն թէ, ինչո՞ւ Գերմանացիները Պոլսէն կը հեռանան։

Լոնտոն, 15.— Թուրքերը 15ով գրաւ Պոլսոյ առեւտրին տարեդարձին առթիւ հանդէսներ կազմակերպեցին։ Ժողովուրդը բազմութեամբ Ֆաթիհ Սուլթան Մէհմէտի գերեզմանը այցելեց։

Լոնտոն 15.— Ներքին գործոց նախարար Թալաթ պէյ գերմանական «Երկաթեայ խաչ» պատուանշանը ստացաւ։

Ամսթերդամ 16, (Պաշտօնական)։— Սուլթանը վերջին Սելամլըքին ներկայ չի գտնուեցաւ հիւանդ ըլլալով։ Ռ.

Լոնտոն 15.—«Նիվոյէ Վրէմիա» կ՚իմանայ թէ Քրուբի ընկերութիւնը զէնքի գործարան մը հաստատած է Պոլսոյ մէջ։ Մօք.

Այպանիոյ մէջ

Հռոմ, 15.—Սիւ Լեռնցիք գրաւեցին Շքօտրա քաղաքին տիրող Թարտոշ սարը։ Յետոյ ձեռք անցուցին Պեհտանի մաքաստանը և Վերա լեռան վրայ գտնուող զօրանոցները։ Սիւ Լեռնցիք անցած ըլլալով Բրատնիքը, Սէլսը և Բէմանթի լեռը՝ հոսան Սիալա քաղաքը և երկու կողմէն կ՚ապառնան անոր։ Շքօտրայի Ալպանացիները կը խնդրեն խաղիայէն որ քաղաքը դրաւէ։ Իտալական հիւպատոս Տէֆաղէնտիս Սիւ Լեռնցիներէն ապահովութիւններ ստացաւ թէ Շքօտրան ղինուորական գործողութեանց չընջանէն դուրս պիտի մնայ։ (Մաճ.)

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Աթէնք 17.— Պուլկար կառավարութիւնը պատասխանեց Դաշնակիցներուն առաջարկին թէ, կը վախնայ Պալքանեան համաձայնութեան վերանորոգումը, պայմանաւ որ ազգութիւնց սկզբունքը և ազգային տնտեսական շահերը նկատի առնուին։ (Հել. Գործ.)

Արեւելեան ճակատէն

Բեթրոկրատ, 16.— Նարէֆի ճակատին վրայ թշնամւոյն յարձակումները եռ մղեցինք։ Կալիցիոյ մէջ Գերմանացիք նոր օգնական զօրք բերած ըլլալով յարձակողականի սկսան ժարօսլաւի շրջանին մէջ և կրցան քանի մը հողամասեր գրաւել։ Տնիէսթէրի շրջանին մէջ հակայարձակեցանք և բազմաթիւ գերիներ առինք։ Տնիէսթէրի և Բրութի մէջ, Զէրնովիցի կողմը, դէպի սահմանագլուխ քաշուեցանք։ Հ.

Արեւմտեան ճակատէն

Բարիզ, 16 (պաշտօնական).—Լաֆոսէի արեւմտեան կողմը խրամատներու գիծ մը գրաւեցինք։ Արրասի հիւսիսակողմը, Լօրէթի և Նէօվիլի շրջանին մէջ հետեւակազօրքի տեղական գործողութիւններ կատարուեցան։ Արրասի հարաւակողմը, բոլոր գերմանական հակայարձակումները եռ մղելով մեր շահած տեղերը պահեցինք։ Նէօվիլի հիւսիսակողմը գերմանական քանի մը գիրքեր գրաւեցինք։ Գէնդիվիլիէի մեր գրաւած գիրքերուն դէմ 14-15ի գիշերուան յարձակողականին 8 զօրաբաժին մասնակցեցան։ Գերիները կ՚ըսեն թէ թշնամւոյն կորուստները չատ են։

Բարիզ 16.—Ռէմս քաղաքը և մասնաւանդ մայր եկեղեցին կրկին ռմբակոծուեցան թշնամիէն։ (Ռ.)

Բարիզ 16. — Ֆիլա Մարէշալ Սըր Ճոն Ֆրէնչ կը տեղեկագրէ. «Անգլիական գնդաւորները երէկ երեկոյ Ֆէսթիւպէրի արեւելեան կողմը մէկ մղոն տարածութեամբ խրամատներ գրաւեցին։ Գիշերային կատաղի հակայարձակողականի մը միջոցին գրաւուած խրամատները պահելը անկարելի եղաւ։ Այս առաւօտ կանուխ անգլիական զօրքերը Հուժի հիւսիսակողմը գտնուող թշնամի գիրքերուն վրայ յարձակեցան և 1000 եարտա տարածութեան մը վրայ մէկ և երբեմն երկու շարք խրամատ գրաւեցին։ Կէս օրուան մօտ Անգլիացիք 157 գերի առին։ Գերմանական հակայարձակում մը եռ մղեցինք ծանր կորուստներ պատճառելով։

Բարիզ 16.— Զեկոյց մը կ՚ըսէ թէ Արրասի, Լօրէթի, Սուշէի և Լարբրինթոսին մէջ յաջողացանք։ Բազմաթիւ գերիներ և միթրայէզներ առինք։ Ֆէլի հովիտին մէջ յաջողացանք և գրաւեցինք Պրունքոֆիքը. 340 գերի՝ ինչպէս նաև մեծաքանակ պաշար, հրացան, և 500,000 փամփուշտ առինք։ Ռ.

Բարիզ 16.— Զեկոյց մը կ՚ըսէ թէ Անգլիացիք Լա Պասէի արեւմտեան կողմը խրամատներու շարք մը գրաւեցին։ Ֆրանսայիք Նորոք Սիւր Ուրքի մէջ գերման օգանաւ մը վար ձգեցին և օգանաւորդը գերի բռնեցին։ Ռ.

Լոնտոն, 16. — (Մամլոյ գրասենեակ) Երեկ գիշեր ցեպլինի մը յարձակման հետեւանքով 16 անձեր սպաննուան և 40 անձեր վիրաւորուած են։ Ամսոյս 6ին հիւսիսային արեւելեան եղերքին վրայ կատարուած յարձակման մը միջոցին 5 այր, 13 կին և 6 տղայ մեռած, և 40ի չափ անձեր ալ վիրաւորուած են։ Ռ.

Լոնտոն, 15. — Պելճիքացիք յարձակեցան Գերմաններուն վրայ Տիքսմուտի մէջ և 3 գիծ խրամատ գրաւեցին։ Մօք.

ՊԱՐԼՄՈՒՀԻՆ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒՄԸ

Բարիզ, 16. — (Պաշտօնական) Անգլիական և ֆրանսական անպաշտպան քաղաքներու ռմբակոծման ի պատասխան հրամայեց ռմբակոծել Պատի Մեծ Դքսութիւնն մայրաքաղաքը։ 15 Յունիսին, 23 օդանաւորներ Քարլսրուհ՝ մեկնեցան՝ 90նոց և 155նոց 130 ռումբ նետեցին մասնաւորապէս դղեակին, զէնքի գործարանին և կայարանին վրայ։ բազմաթիւ հրդեհներ պատահեցան։ Բոլոր օդանաւորները Ֆրանսա դարձան լաց ի ներքուքին։ Հ.

ԱՆԳԼ. ՆԱՒԱՅԻՆ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐԸ

Լոնտոն, 15. — Պ. Ասքուիթ ծանոյց թէ Անգլիոյ նաւային կորուստները հետեւեալներն են՝ 769 զինուոր և 549 սպայ մեռած, 2262 զինուոր և 181 սպայ վիրաւոր, և 2685 զինուոր ու 74 սպայ անհետացած։ Ռ.

Իտալական ճակատէն

Հռոմ, 16.— Բանակը աստիճանաբար ամենակարեւոր կէտերուն դրաւման ձեռնարկած է։ Թշնամին Վալոնէի բարձրութեան վրայ երկու անգամ յարձակեցաւ և հրետանիի քանի մը հեռաւոր հարուածներ արձակեց մայրաքաղաքին։ Թշնամւոյն Սէզլիսի կիրճէն Քասնէլլի մտնելուն փորձը ետեւի ուժգին եղաւ, այս դիրքը զօրեղացէս ամրացուած ըլլալով մասնաւորապէս Մոնթէ Քրոզէ և Աւսօսթանէս լեռներուն եռեւը։ Դիշերը ուժգնօրէն ռմբակոծելէ վերջ 14ի առաւօտուն թշնամին կատաղի յարձակողականի մը սկսաւ զոր եռ մղեցինք և թշնամին սուինով հալածեցինք։ հետեւէն ռմբակոծումներ տեղի ունեցան նաև Մոնթիզնէոսի, Սըլէմէնցլի և Քոզլիոքի շրջանին մէջ, ինչպէս նաև Իզոնցոյի երկայնքը։

Հռոմ, 15. — Հռոմէն ստիպողաբար մեկնած են Կարիպալտիի որդիները և Միլանէն ալ՝ Թրանթինցի կամաւորներ։ Միլանի և Հռոմի մէջ այս երիտասարդները ջերմագին ողջունուած են ժողովուրդին կողմէ։ Մաճ.

Հռոմ, 16.— Թիրոլի, Թրանտէնի և Քասորէի սահմանագլուխներու վրայ կը շարունակենք սիրապնդող դիրք ունեցող կէտերը գրաւել և յաջողութեամբ եռ կը մղենք Աւստրիացիներուն յարձակումները։ Հ.

Հռոմ, 17.— Բոլոր ճակատին վրայ կռիւներ տեղի ունեցան և միշտ առաւելութիւնը մեր զինուորներուն մնաց։ Մոնթէ-Նէգոյի վրայ Ալպեան զինուորները թշնամին իր դիրքերէն հանեցին և գերի բռնեցին 315 զինուոր որոնց 14ը սպայ։

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Աթէնք, 16. — «Էլեսթիա» թերթը Երեսփոխանական ժողովին կարելի եղածին չափ շուտ բացուելուն վրայ կը պնդէ և կ՚ըսէ թէ նախարարական խնդիրը պէտք է ամիջապէս լուծել։ Պէտք է, կ՚ըսէ, որ արքայական իշխանութիւնը թագաւորին հիւանդութեան ժամանակ ի գործ դրուի փոխանորդի մը կողմէ, օրուն ընտրութիւնը պիտի վաւերացնէ ներքին. ժողովը։ Հ.

Աթէնք 17.— Վենիզէլոսի կուսակիցներուն յաղթութիւնը հաստատուեցաւ բայց թագաւորին հիւանդութեան հետեւանօք ներկայ կառավարութիւնը պիտի գործէ մինչեւ 20 յուլիս։ Ներկայիս՝ յունական քաղաքականութեամբ փոփոխութիւն չի սպասուիր։ Ռ.

Լոնտոն, 15.— Յունաստանի ժողովրդական ինքնակոչեան մը միջոցին ըսաւ. «Ընտրութեանց արդիւնքը հիլլեն ազգային վարչութիւնը իրականացումին վայրկեանը պիտի չասպասէ»։

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի ՆՊԱՍՏ ԿՈՎԿԱՍԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ի նպաստ Կովկասս ապաստանած Հայասատանի գաղթականներուն սարքուած վիճակահանութիւնը տեղի պիտի ունենայ Հայ Ազգ. Սրահի մէջ, յառաջիկայ կիրակի երեկոյ (20 Յունիս 1915) ժամը 8.30ին։

Վիճակահանութեան տոմսակներուն գինն է 10 Ն.Ղ. և ցարդ չի սպառած տոմսակները կը գտնուին փոխաքաղներուն տրամադրութեան տակ՝ Հ.Բ.Ը.Մ. Միութեան կեդր. դրասենեակին մէջ, 33, Մատաղիա փողոց, Նանապետեան աղարթման։

Վիճակահանութեան դրուած 23 կտոր արժէքաւոր առարկաները շահողներուն պիտի յանձնուին անմիջապէս։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ Տպարան
Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ
Imp. Economique - Alex.

ՇԹԱՅՆԻ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Stein's Oriental Stores Limited

ԱՐԱՆՑ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ

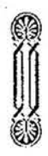

ԿԱՆԱՆՑ ԵՒ ՓՈՔՐԻԿ ԱՂՋԿԱՆՑ ՇՐՋԱԶԳԵՍՏՆԵՐ, ՊԼՈՒԶՆԵՐ ԵՒ ԳԼԽԱՐԿՆԵՐ

Գլխարկներու, գլխանոցներու, շապիկներու, հոտեղէնների, ձեռնոցներու, կաշեայ առարկաներու, կօշիկներու, ներսակեղէնների, նամբուրդութեանց պիտոյքներու եւ ածելիներու առաջ մթերք:

Գիները յոյժ չափաւոր եւ անմրցելի:

ՆԷՇԸՆԼԻ ՊԱՆՔ ՕՖ ԷՃԻՊԹ

(National Bank of Egypt)

Դրամագլուխ	Անցլ. Ոսկի	3,000,000
Պահեստի գումար	» »	1,300,000

Կեդրոնատեղի՝ ԴԱՀԻՐԷ — Մասնաճիւղ՝ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Գործակալութիւններ՝ Ասիւթ, Ասուան, Պէնիա, Բէնի-Սուէֆ, Շէպին-էլ Գոմ, Տամանհուր, Մինիէ, Բոռ-Սաիտ, Սուաքիմ, Սօհակ, Թանթա, Զակազիկ, Մուսմի (Դաքիրէ), Լուքսոր, Բոռ'Սուտան ու Լոնտոն

Կը կատարէ դրամատանց յատուկ բոլոր գործառնութիւնները.

ՏՕԹԹ ՂԱԶԱՐՈՍ ԱՐԹԻՆԵԱՆ

Վ. ԿԱՅԵԱԼ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

ՄՈՒՍՔԻ, ՇԱՐԱ ՊԷՅՆ ԷԼ ՆԱՀՏԷՅՆ ԹԻՒ 10, ԴԱՀԻՐԷ

ԹԷԼԷՖՕՆ, ԹԻՒ 35-37

Հիւանդները կ'ընդունի առաւօտեան ժամը 8էն մինչև իրիկուան ժամը 7ը։

Ակռաները կը մաքրէ ու կը քաշէ առանց ցաւի։ Ակռաներու համար ոսկիէ, քաուչուք կամ Ամերիկեան վերջին գիւտ եղող ուրիշ տեսակ նիւթերէ քուրօն կը շինէ առանց զսպանակի կամ քիմքի վրայ բան մը դնելու։

Բոլոր գործերը մաքուր եւ խղճի մտօք կը կատարուին։

Մարդ կեանքին մէջ անպատմ մը ծախսելով կ'ազատի ակռաներու անտանելի ցաւերէն եւ հանգիստ կ'ապրի։

Գիները խիստ չափաւոր են։ Մասնաւոր ակռայի գները ալ կը դրուին։

ԲԱՍԹԻԼ ՆԱԼԹՇԷՖ

(PASTILLES NALTHER)

ՀՐԱՇԱԼԻ ԴԵՂԱՀԱՏԻԿ

Հացի չափ կարեւոր ամէն անձի համար

Պնդութիւն ունիս թէ փորկապութիւն, ստամոքսի ակտրութիւն թէ անմարսողութիւն, ջերմէ՞ կը տառապիս թէ անքունութիւնէ, հարբո՞ւած ունիս թէ յոգնած։

Գործածէ՛ եւ պիտի օգտուիս անպայման։

Դարման է՝ 34 տեսակ հիւանդութիւններու, որոնք մանրամասնուած են յայտագրին մէջ, որ կը գտնուի իւրաքանչիւր տուփի հետ։

Գիներն են տաս ոսկան Ե.Դ.

Տփիկը (որ կը պարունակէ 67 հատ)	10
Տուփը (որ կը պարունակէ 3 տփիկ)	20

Թղթատարով առաքման համար պէտք է միասին դրկել նաեւ երկու ղրշ.։

Ամերիկեան այս դեղահատիկը պատրաստուած է յայտնի բոյսերու եւ արմատներու հիւթէն եւ օգտակարութիւնը հաստատուած է բժշկական կոչառներէ։

Անձնապէս փորձէք եւ օգտուիք վերջ միայն ստանձնած է Եգիպտոսի ընդհանուր ներկայացուցչութիւնը՝ ԳԱՐԱԳԵՇԵԱՆ ԹՈՎՄԱՍ, *որուն կարելի է դիմել, փոքր թէ մեծաքանակի համար, անձամբ կամ քարտ փոստով հետեւեալ հասցէին*

82, Rue Guinenet Charkas (Boulac)
c/o Ecole Arménienne
B. P. 1079 Le Caire (Egypte)

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՌՕՄԱ

Banco di Roma

Հաստատեալ 1880ին

Դրամագլուխ, 200,000,000 *ֆրանք ամբողջապէս վճարեալ*

ԸՆԴՀ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ — ՀՌՈՄ

Կեդրոնավայրք. — Բարիզ, Ճէնովա, Նեապոլ, Թուրին, Ֆիորէնցա, Աղեքսանդրիա, Կ. Պոլիս, Պարսկաստան, Գահիրէ, Մալթա, Ափրիկեան Տրիպոլիս

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂՔ

Ալպա	Ֆարա Սապ	Բիսնէրօլո
Ալպանօ Լացիալէ	Ֆէրմօ	Սիէնա
Ալէցցօ	Ֆօսանօ	Սուպիարօ
Ամիցցանօ	Ֆրասքաթի	Թարքակինէ
Պէնեվանի	Ֆրոսինոնէ	Թիվոլը
Պրաչչիանօ	Լուքքա	Թորրէ Անունցիաթա
Մոնթէ Քաթինի	Մօնտովի	Վէլլէթրի
Գանէլլի	Մօնպիանշ	Վիտրէմպօ
Գասթէ Նուովօ	Օրպէտէլլօ	Վիթէրպօ
Գօրնէթօ Թարքուինօ	Օրվիէթօ	
Տէրնա	Բալէսթրինա	

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'զբաղի ամէն տեսակ սեղանաւորական գործողութիւններով, այսինքն արժեթղթերու վրայ ավանս, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի կարեւոր բաղաքներուն իրայ փոխգիր, չէք եւ «լէթրը տը բրէտի», հեռագրաւ վճարումներ, Եգիպտոսի եւ Եւրոպայի վրայ պարտատուրներու գանձում, կտրոններու եւ վիճակահանութիւնի շահուած պարգևներու գանձում, Եւրոպայի եւ Եգիպտոսի մէջ պօրսայի հրամաններու գործադրութիւն, Արժեթղթերու պահպանութիւն, Ապրանքներու պահպանում եւ ավանսի գործողութիւն։

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, ուզուած ատեն կամ որոշ պայմանաժամով վճարելի։

ՊԱՆՔՈ ՏԻ ՐՕՄԱ օտարականներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը բացած է Մոնթէբաթինի համբաւաւոր ջերմուկները, ուր ամէն տեսակ սեղանաւորական դիւրութիւններ կ'ընծայուին յանախորդներուն։

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՍԵՂՈՒԿ

Մասնաճիւղ Աղեքսանդրիոյ — 9 Ֆրանք փոստոց

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ ԾԽԱԼԽՈՏԻ

եւ Եգիպտական սիկարէթներու

ԿԱՄՍԱՐԱԿԱՆ ԵՂԲԱՐՔ

ԶԱԿԱԶԻԿ-ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ

Համբաւաւոր են իր Ապունիկմա (Ասող) Ծխախոտները եւ Սիկարէթները

ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

Շարա Ապու Տարսար թիւ 16

Սեփականատէր՝ Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

Կատանձնի ամէն տեսակ տպարանական գործերու պատրաստութիւնը, Դիրք, Տետրակ, Հաշուեցուցակ, Նարնակագրութիւն, Այցետոմս եւլն. չափաւոր գիներով։

Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին խրճամով։

ԱՆԴՐԷԱՍ ՄԿՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԻՉ-ՆԵՐԿԱՔԱՐ

Ռիւ Սէսսթրիս, 1 (Յունաց Ավէրօֆ աղջկանց վարժարանին տեսեւ)

18 *տարիէ ի վեր Աղեքսանդրիա հաստատուած եմ։ Ներկի, գարդանկարի, նշանատախտակի [թապէլա], իւղանկար պատկերներու և լուսանկարչական ֆօներու վերաբերեալ կատարած աշխատութիւններովս գոհ թողուցած եմ Եւրոպացի յաճախորդներու։ Գիներս՝ միշտ Աբարներէն սուղ, իսկ Եւրոպացի արհեստակիցներէս աժան են։*

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԻՆՔՆԱՎԱՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԳՐԵՑ

Ս. ՍԱՊԱՀ ԳԻՒԼԵՆԵՆ

Ամէն Հայու համար հենական եւ ժամանակաւոր այս խնդրոյն մասին յոյժ շահեկան տեսութիւն մը։

ՓՆՏՌԵԼ ԲՈԼՈՐ ԳՐԱՎԱՃԱՌՆԵՐՈՒՆ ՔՈՎ։

Գին 5 դրշ. ոսկի

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ

ՔԱՐԻԻԴԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՄԵԾԱԲԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱԲԱՆԱԿ

Աղեքսանդրիա, ՍԻՏԻ ՄԻԹՈՒԱԼԼԻ փողոց թիւ 40
(Աբբարիեի մզկիթին դէմը)
Թէլէֆօն թիւ 33-45

Այս վաճառատունը կը հայթայթէ թէ Աղեքսանդրիոյ եւ թէ Ռամլէի մէջ ՄԱՆԹԱՇԷՖԻ հարազատ ռուսական եւ ամերիկեան մէթրօլը, չափաւոր գիներով։

Ապրանքները օրը օրին կը յանձնուին ամէնայն կանոնաւորութեամբ։

ԴԻՄԵՑԷՔ ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ։

ՊԱՆՔ Տ'ՕՐԻԱՆ

Banque d'Orient

ԱՆԱՆՈՒՄՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ՝ ամբողջապէս վճարուած
Ֆր. 25,000,000

Կեդրոնատեղի ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր՝ *Աղեքսանդրիա, Գահիրէ, Սէլանիկ-Իզմիր։* Գործակալութիւններ՝ *Միտիլլի, Մանասթիր, Սերէզ եւ Զակազիկ։* Փոխ-Գործակալութիւններ՝ *Պէրկամ, Մաղնիսա եւ Սոմա։*

ՊԱՆՔ Ա'ՕՐԻԱՆ կը կատարէ սեղանաւորական ամէն տեսակ գործողութիւններ։

ՊԱՆՔ Ա'ՕՐԻԱՆ կ'ընդունի դրամական աւանդներ, հետեւեալ տոկոսներով.

Հարիւրին 3	ի տես վճարելի	
» 3,50	9 ամիսէն	»
» 4	1 տարիէն	»
» 5	5 տարիէն եւ աւելի վճ.	

Նոյնպէս՝ խնայողութիւնը քաջալերելու համար հաստատած է Փոքր խնայողութեանց յատուկ ճիւղ մը որ կ'ընդունի Ե. Ղ. 20էն Ե. Ղ. 25,000 տարեկան հարիւրին 1 տոկոսով։

Ա. Ե. ՕՏԱՊԱՊԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Հաստատեալ 1902

Գահիրէ, Սրffի Կէտիսէ

Կը վաճառուին ամէն տեսակ կերպասեղէն, բրդեղէն, բամպակեղէն, տպածոյ, պաթիսք, զէօքիր, մասաբօլամ եւ մանաւանդ դեռակներու պիտոյքներ, մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ։

Ներածմունք ուղղակի Եւրոպայէն։ Ապրանքներու տոկունութեան եւ գիներու չափաւորութեան մասին արդէն իսկ համբաւ ստացած այս վաճառատունը կ'արժէ անգամ մը այցելել։

առիթեն օգտուեցէք

ՎԱՇԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՀՐԱՇԱԼԻ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԳԵՐԹՈՒԱԾՆԵՐ

Հրատարակուած *1914*ին, Կ. Պոլսոյ մէջ։ Գին *10* գրշ. - Դիմել, սակաւաթիւ օրինակներու համար, ԱՐԵՒի խմբագրատունը։

ՍԱԿԱՐԱՆ

18 Յունիս 1915

ԲԱՄՊԱԿ	Բացում	Փակում
Յուլիս	14 19]32	14 21]32
Նոյ.	15 5]16	15 3]8

ԲԱՄՊԱԿԻ ՀՈՒՆՏ		
Յունիս	83.20	83.20
Նոյ.-Յնվր.	84.10	84.10

ԱՐԺԵԹՈՒՂԹ		
Դրէսի Ֆօնսիէ 1886	Ֆր.	305
» » 1903	»	245
» » 1911	»	250
Ռումէլի Երկաթուղի	»	139

000070